

Maria Teresa Muntanya,
*Secretària Tècnica de la Federació
Catalana de Tennis.*

EVOLUCIÓ DE L'ESPORT DEL TENNIS

Resum

El present article fa un ràpid repàs per la història del tennis, des dels seus orígens fins als nostres dies. El tipus de joc desenvolupat a Grècia i l'edat mitjana és la primera referència que aquí es dona, tot i que les pràctiques corporals cal datar-les molt abans. L'origen del tennis modern situat a Anglaterra marca la història d'aquest esport al nostre país. La història del tennis a les Olimpíades també és esmentada arribant als Jocs Olímpics de Barcelona'92 la qual cosa ens permet fer una anàlisi de l'organització esportiva a Catalunya i Espanya.

L'evolució tècnica sempre influïda per l'evolució reglamentària ens mostra les variacions del joc des dels seus inicis.

D'altra banda, l'esport del tennis no ha estat estrany a la professionalització, a l'especialització de l'esport modern que ha portat una formació més àmplia dels professionals que treballen al voltant dels jugadors, tant dels que s'inicien com dels que han fet del tennis el seu treball.

Paraules clau: tennis, història, evolució, olimpíades.

Introducció

L'esport ocupa un lloc rellevant en les societats modernes. La consecució de resultats esportius en l'àmbit interna-

cional sembla atraure molt l'interès de les nacions, i són la majoria les que dediquen importants recursos humans, tècnics i econòmics a les esmentades fites. Els equips nacionals estan formats per atletes altament especialitzats amb un grau màxim de preparació per a la competició al més alt nivell.

L'esport del tennis no ha estat estrany a tota aquesta evolució de l'esport; ben al contrari se'l considera un clar exponent de l'esport de masses. El tennis de competició ha estat el fil conductor que ha arrossegat la seva pràctica arreu del món.

En l'esport del tennis, els mites de Björn Borg, Guillermo Vilas, Manolo Santana, Stan Smith, per esmentar-ne alguns dels més representatius, han estat el revulsiu per als joves de llurs països i han contribuït en gran mesura al desenvolupament d'aquest esport en les darreres dècades.

Els canvis en la reglamentació, els canvis de superfícies, en la tècnica i en la tàctica, han forjat un esport clàssic però amb contínues variacions que permeten mantenir el seu interès en els diferents àmbits. La gran comercialització i professionalització dels diferents estaments—jugadors, entrenadors i àrbitres— l'ha apropiat a la televisió. La implantació del joc decisiu ha facilitat aquesta sortida, que ha permès divulgar-lo per tot el món.

El tennis és un dels esports que reuneix les millors condicions per ser denominat comercial: es pot practicar a totes les edats i en totes les èpoques de l'any,

i trobar unes instal·lacions a la vora sembla bastant fàcil.

Avui, el tennis es troba entre els cinc esports de major difusió mundial, existeix una de les premses especialitzades més nombroses del món i les marques d'equipament figuren en els primers llocs d'empreses dels països més industrialitzats, pagant sumes quantioses a les seves estrelles per lluir els seus dissenys o productes.

Per a García Ferrando (1990), el tennis és el quart esport més practicat a Espanya (18% respecte al total de practicants). La natació, el futbol i el bàsquet són els tres esports que se situen per davant del tennis. A àmbit estatal el nombre de llicències es troba al voltant de les 100.000, mentre que a Catalunya són aproximadament unes 40.000. Aquesta pràctica esportiva que es troba encara allunyada de les escoles queda acollida principalment pels clubs que gairebé agrupen la totalitat de practicants (al voltant de 300 clubs a Catalunya).

Història del tennis

Orígens

Malgrat la idea que es té que els orígens del tennis es troben a Anglaterra a final del segle XIX, la seva trajectòria és molt més antiga, havent-nos fins i tot de traslladar a la seva prehistòria.

És aquí, en els seus orígens, on sembla tenir una arrel comuna amb altres pràctiques físicoesportives i no es localitza en un territori o país. Els jocs de pilota

eren part important en la societat de les civilitzacions antigues com ho són ara, en l'època actual.

Però per parlar dels antecessors ens podem adreçar al llibre *De Arte Gymnastica*, on Mercuriale (1573, esmentat per Clerici, 1988) ens parla de quatre jocs diferents: el follis, la pila trigonalis, la pila pagànica i l'harpastum que eren presents en la societat grega i romana i que han arribat als nostres dies gràcies a aquesta publicació que data de 1572.

Els grecs denominaven genèricament *sphairistikè* aquests jocs i els romans anomenaven els terrenys de joc *sphaeristerium* i els jocs de pilota *sphaeromachia* en una evident llatinització de la paraula homònima grega.

En temps d'Aristòtil i Plató foren estudiades les trajectòries de la pilota i els rebots en relació amb la densitat de l'aire i amb la força de la gravetat, havent deixat escrites més de vint pàgines sobre els diferents cops, o sigui, l'estil o si es prefereix la biomecànica, com es diu avui dia.

La decadència de l'imperi romà i l'obscura *edat mitjana* porta a la decadència d'aquests jocs consistents a impulsar una pilota petita amb el palmell de la mà, el puny tancat, un pal o diferents tipus de guants cada cop més grans que protegeixen la mà.

Sembla que és en aquesta època quan es fa el primer escrit al voltant d'un joc de pilota degudament reglamentat i on s'esmenta la paraula "tennis".

Les primeres notícies de reaparició dels jocs de pilota vénen d'Espanya, abans de l'expulsió dels àrabs.

A França, el joc té un vessant clarament classista. L'Església i la Cort en són els màxims exponents. En són una prova els documents eclesiàstics del s. XII al XIV, on només fan que parlar de seminaristes, capellans, abats i, fins i tot, bisbes que juguen a la *paume* llarga o curta, és a dir, en camp obert o tancat

Andrés Gimeno

i prohibida entre els laics. El *jeu royal de la paume* és la manera amb la qual es va conèixer durant segles el tennis a França i és l'avantpassat directe del tennis actual. El *jeu de la paume* significa joc del palmell per jugar-se en els seus inicis impulsant la pilota amb el palmell de la mà i posteriorment amb pals, guants, paletes, fins arribar a la raqueta.

A Anglaterra apareixen els diferents esports en els quals s'impulsa o es colpeja una pilota amb la mà o mitjançant algun instrument (pals, guants, xarxes, raqueta etc.). Suposadament amb uns avantpassats comuns es descobreixen els inicis del beisbol, l'hoquei, el voleibol, etc.

A la majoria d'aquests esports se'ls denomina en els seus inicis de la mateixa manera. Aquest nom és la paraula utilitzada pels participants en posar la pilota en joc, per assegurar-se que el contrari estava preparat, és a dir, la veu francesa *tenez*, en la seva versió més antiga *tenetz* equivalent a l'actual *tenez* (tingui vostè).

Per tant, la paraula és d'origen francès, que va derivar a la fonètica actual a causa de la pronunciació anglesa, que

és la que s'ha mantingut al llarg dels anys per arribar a *tennis*.

És en aquest període quan s'estén el tennis a les Illes Britàniques, sota el domini dels Tudor.

La popularitat del tennis del s.XVI no es limitava exclusivament a França o Anglaterra sinó que s'estenia per la majoria de països europeus i, de fet, va ser un italià, D. Antonio Scaino de Salò, que l'any 1555 va escriure el primer tractat que es coneix sobre el joc: *Tratatto del Giuocco della Palla*. En aquest es codificaren les regles i un esplèndid manual tècnic que al llarg del temps s'ha considerat la pedra filosofal del joc.

El tipus de colpeig amb la raqueta o amb la mà provoca els primers estudis i es parla que amb la raqueta els pilotes poden durar més. És, doncs, la primera proposta per construir camps de mesures estàndard, una idea que fins a la meitat del s. XIX no es va tornar a plantejar un estudiós del tennis.

Algunes de les recomanacions que es feien en aquest tractat incloïen aspectes tècnics, tàctics, físics i fins i tot de caire psicològic.

El *jeu de paume* va assolir el seu punt culminant durant el regnat de Lluís XIII. Amb Lluís XIV s'inicia la decadència, que de França va passar als altres països europeus. La *paume*, almenys curta, amb raqueta va entrar en crisi en el Renaixement.

El *lawn tennis* dels pioners

El ressorgiment del tennis a final del s.XIX té dos noms propis: el major Wingfield i el major Gem. El major Wingfield ha passat a la història ja que va intuir les possibilitats d'aquest nou esport des d'un vessant estrictament comercial. El 23 de febrer de 1874 el major Walter Clopton Wingfield diposita a l'oficina de patents el seu invent perfeccionat de l'antic *jeu de paume* al qual bateja *sphairis-*

tikè, que constava d'una caixa que es venia al preu de cinc guinees i que contenia quatre raquetes, dues pilotes, xarxes i un llibre de regles.

Posteriorment dues noves revisions de les regles també varen considerar el canvi de nom i de *sphairistikè* es va passar a *lawn tennis*, cercant un major impacte comercial. És en aquest moment quan el *lawn tennis* passa a ser un esport de masses, sortint de l'àmbit més tancat de l'aristocràcia.

El llançament definitiu del tennis es deu, sens dubte, a l'All England Croquet Club, l'actual Wimbledon. L'entitat, que es dedicava principalment a la pràctica del croquet, va ser fundada l'any 1869 però més tard va anomenar-se All England Croquet and Lawn Tennis Club per la gran pràctica de tennis. La pista rectangular (23,77 x 8,23), l'alçada de la xarxa a 0,99, el sistema de puntuació del Reial Tennis, l'aproximació de la línia de servei a la xarxa per treure efectivitat al servei foren algunes de les variacions que va introduir el comitè de *lawn tennis* que va aparèixer l'any 1877 quan el club va organitzar el seu propi torneig. A partir d'aquí es considera que comença la història del tennis modern.

L'any 1888 es funda la LTA (Lawn Tennis Association) i l'All England Tennis Club accepta la nova situació. S'uneix a l'associació i abdica de les funcions legislatores que havia exercit durant onze anys. La LTA i les seves normes varen dictar el tennis en tot el món fins la fundació de la Federació Internacional de Tennis l'any 1912.

L'All England Croquet and Tennis Club, Wimbledon proposa l'organització d'un torneig de tennis, obert a tots els aficionats.

El tennis contemporani

El gran canvi es va donar quan a partir dels anys setanta es dona la divisió entre *amateur* i professional, i on les

multinacionals s'aboquen en el món del tennis. Però els diners ja havien aparegut abans, fins i tot abans de la Segona Guerra Mundial, quan d'alguna manera s'estaven elaborant els fonaments del tennis modern.

L'industrial nord-americà Pyle, que ja tenia experiència en organitzacions esportives, va firmar diferents contractes amb els millors jugadors: Suzanne Lenglen, M.K. Brown, Big Tilden, etc. Acabada la Segona Guerra Mundial, Donald Budge, com a únic guanyador del Grand Slam, va jugar 44 partits professionals. L'any següent es descobreix un dels jugadors que han fet més per al tennis: *Jack Kramer*. Ja llavors va disputar 89 partits, amb els quals va guanyar 83.000 dòlars.

Amb Kramer, la industrialització, l'estadística i finalment l'activitat comercial i el sindicalisme apareixen en el joc del tennis. Com a bon estudiós del tennis s'especialitza en els esquemes del tennis "a percentatge". Així mateix fou conegut per planificar acuradament la temporada i per transformar el tennis en un joc més vertical, basat en el servei i la volea.

Tot aquest moviment va crear la divisió entre professionals i *amateurs*. Els jugadors professionals no podien jugar els campionats organitzats per la Federació Internacional, com ara els campionats que formen el Gran Slam. Aquesta diferenciació no podia durar gaire, i així, l'any 1968, es consideren els torneigs oberts, als quals podien participar tots els jugadors. La fusió tennística va originar el naixement d'una nova era i l'aparició de les grans estrelles. Des de llavors els aficionats saben qui és el millor del món. De 1946 a 1954 Jack Kramer, de 1954 a inicis dels seixanta González, seguit per Rosewall i després per Rod Laver.

Els australians mai havien guanyat res, però de la mà de H. Hopman formen la gran escola australiana. H. Hopman va

ser la gran figura del tennis australià, el gran entrenador. La gran, simple i fonamental invenció de H. Hopman va ser aplicar el *big game* de Jack Kramer al principi de la preparació atlètica amb uns mètodes força rígids.

Els legendaris Laver, Rosewall, Newcombe encara tindrien uns anys de glòria, però els nous jugadors ja es donaven a conèixer: Connors, Smith, Nastase, Kodes, Borg i McEnroe. Més tard, l'any 1971, es crea el circuit professional, la WCT (World Championship Tennis) o Campionat del Món de Tennis.

L'any 1970, i per inspiració de Jack Kramer, la FIT promou el Grand Prix, una àmplia xarxa que unia els campionats internacionals més importants, dotats de puntuacions proporcionals a la seva importància i d'una suma de diners.

L'any 1972 els tennistes es divideixen de nou i creen l'ATP o Associació de Tennistes Professional.

Borg i Connors representen una fornada de nous jugadors. Ambdós utilitzen el revés a dues mans i des de llavors aquest cop és una constant dins del circuit professional.

Borg, amb els seus cops liftats des dels fons de la pista crea escola a Suècia i arreu del món. Els seus cops tècnicament novedosos, el seu físic especialment aplicat al tennis i el seu caràcter fred i calculador fan d'ell un dels jugadors més complets de la història del tennis. Després de Borg, Wilander i Edberg han estat els jugadors que han pres el relleu del gran mite suec.

L'aparició de McEnroe suposa l'oposició al joc de Borg. El joc agressiu de servei-volea i el comportament exaltat de l'americà contrasta amb el joc de fons i amb el caràcter pausat del suec. Posteriorment, Lendl representa el màxim exponent de l'escola txeca; Becker ho és de l'escola alemanya, i més tard els Agassi, Courier i Sampras re-

prenen l'hegemonia del tennis americà. A Espanya el relleu dels Santana, Orantes i Gimeno és pres pels germans Sánchez Vicario, Sergi Casal, Jordi Arresse, Sergi Bruguera, Carles Costa, A.Berasategui, A.Corretja, etc.

El tennis femení

Des de l'any 1879, a Dublín, on es va obrir el primer campionat a les dones, la guerra entre els móns professional i *amateur* no va afectar el tennis femení fins a final dels anys seixanta. Les pioneres del professionalisme varen ser Suzanne Lenglen l'any 1926 i Maureen Connolly. Suzane Lenglen, anomenada la Divina, ha escrit una de les pàgines més importants dins del tennis femení.

Maureen Connolly va ser la primera en la història que va guanyar el Gran Slam l'any 1953. Com altres jugadors de l'època, sent esquerrana se la va impulsar a jugar amb la dreta.

Entre 1947 i 1971, el professionalisme femení va ser esporàdic i bastant mal pagat. L'any 1970 el tennis femení s'oposava a guanyar aquelles xifres de diners tan inferiors a les dels homes. Amb Billie Jean King al capdavant, les dones es rebel·len i organitzen un gran boicot muntant un torneig paral·lel a Houston. Aquest torneig els va portar molts problemes amb la Federació Americana, però els va permetre donar el primer gran pas.

L'any 1973 es reconeix a les dones el seu rol dins del tennis professional. Chris Evert, que començava en aquells moments, va ser la capdavantera d'aquelles noves milionàries.

A partir d'aquí, el circuit professional és un fet. L'aparició de jugadores com Chris Evert i Martina Navratilova consoliden el tennis professional femení. Els seus partits a les finals dels campionats del Gran Slam varen impulsar el tennis femení al mateix nivell que el masculí.

Posteriorment, les figures de Tracy Austin i Andrea Jaeger varen representar el símbol d'una generació de jugadores massa primerenques que varen haver d'abandonar la pràctica d'alt nivell per lesions osteomusculars.

A final dels vuitanta i principi dels noranta, Steffi Graf, Monica Seles, Gabriela Sabatini, Arantxa Sánchez Vicario, Conchita Martínez, etc. prenen el relleu d'una generació que passarà a la història com la que va consolidar el tennis femení com esport d'elit.

El tennis i les Olimpíades

El joc del tennis va ser un dels esports que varen ser presents a la primera Olimpíada de l'era moderna, que es va celebrar a Grècia l'any 1896. La seva participació va continuar fins als Jocs de París l'any 1924.

Les proves tennístiques que es disputaven en la primera edició dels Jocs Olímpics varen ser les masculines, en individuals i en dobles. L'anglès John P.Bolan va ser el primer gran campió olímpic de tennis.

Guanyant a la resistència del Baró de Coubertin, l'any 1900, a París les dones varen poder participar en tennis i golf. D'aquesta manera el programa tennístic es va ampliar fins a un total de quatre categories: individual i doble masculí, individual femení i doble mixte.

Els severos principis olímpics que postulaven l'amateurisme més pur i el creixent professionalisme del tennis d'alta competició va fer que cadascun agafés camins separats. Així, a París, el tennis s'acomiadava de les Olimpíades amb la participació dels grans jugadors que ja llavors rebien alguns diners.

Amb el comiat olímpic a París, el tennis va estar absent dels Jocs durant més de mig segle. Superada l'escriu-

Manolo Orantes

pulosa intransigència dels rectors del Comitè Olímpic Internacional i l'apropament de la Federació Internacional de Tennis, el tennistes es tornen a trobar sota els anells olímpics, primer a Los Angeles com exhibició i després a Seül i Barcelona de forma definitiva.

L'entrada de bell nou del tennis en el moviment olímpic ha suposat un impuls més per al desenvolupament del tennis a tot el món i alhora assegura un ferm progrés d'aquest esport.

En les darreres Olimpíades disputades a Barcelona, durant 12 dies de competició participaren 150 tennistes per omplir els quadres pertanyents a 4 proves (individual i doble masculí, individual i doble femení). A les instal·lacions olímpiques de la Vall d'Hebron, amb una capacitat per a 15.000 espectadors, es varen repartir 24 medalles.

El tennis espanyol va assolir tres medalles: Jordi Arresse aconseguia la de plata en categoria masculina i Arantxa Sánchez n'aconseguia dues: una de bronze en individual femení i l'altra d'argent en doble femení juntament amb Conchita Martínez.

Evolució tècnico-tàctica i reglamentària

L'evolució tècnico-tàctica de l'esport del tennis sempre ha estat condicionada als canvis del reglament, del material i les innovacions dels jugadors i als diferents mètodes d'entrenament.

Tots aquests condicionants han provocat unes fases en les quals les aportacions tècnico-tàctiques d'un determinat període han sorgit com a contraposició de l'anterior.

Inicialment el tennis era monòton, es jugava des de la línia de fons i amb un servei per sota. Des de l'inici dels campionats de Wimbledon, els millors jugadors varen començar a aportar nous elements tècnics en el joc, S.W.Gore i els germans Renshaw foren els primers a desenvolupar un joc des de la xarxa. La reacció davant del joc agressiu la va implantar P.F.Hedow amb els globus que eren la defensa del joc de xarxa.

Aquestes innovacions tècniques eren un crit de protesta contra el joc conservador anglès que varen discutir l'execució del joc de xarxa i els cops amb efecte. Finalment, el joc ofensiu va tenir el seu paper i més tard va ser el predominant, a la qual cosa va ajudar la baixada de la xarxa l'any 1883.

Abans de 1900, els cops tallats eren els més utilitzats i permetien un joc precís i una despesa molt petita d'energia. Els punts febles eren el vol lent de la pilota i la dificultat per passar als oponents quan pujaven a la xarxa.

La manera d'evitar aquests desavantatges va ser just a la inversa, colpejar la pilota amb un fort efecte liftat.

Després dels cops amb efecte, hi va haver un període de cops plans jugats amb el canell totalment ferm, la qual cosa exigia un joc de peus precís, picant la pilota a una alçada més gran. El joc dels cops plans va ser refinat i va ser portat a l'estil més clàssic per Hugh L. Doherty, nou vegades campió de

Wimbledon, el predecessor de William T.Tilden, el jugador complet.

L'alternança de cops durs i llargs amb cops curts amb efecte tallat va ser practicat amb èxit per Anthony B. Wilding i Norman E. Brookes, mentre que el californià Maurice E. McLoughlin basava el seu joc amb un servei canó, amb una arriscada restada i el joc de xarxa.

La següent generació de tennistes, deixada per William T.Tilden, ajuntava els atacs a la xarxa i el joc des de la línia de fons. Tilden alternava els cops plans i durs, colpejant curt després del bot de la pilota, amb tota classe d'efectes. Variava el *tempo* del joc, la longitud dels seus cops i la seva posició a la pista; jugava amb èxit tant al fons de la pista com a la xarxa.

Fins al 1932, els cops des del fons de la pista predominaven més que la volea. L'arribada de la nova escola americana (H. Ellsworth Vines, J. Donald Budge) va suposar un joc basat amb un servei molt dur i un excel·lent joc de xarxa. Els principals exponents després de la II Guerra Mundial varen ser els americans J.Kramer, Tony Trabert, Richard Gonzales i els australians Frank Sedgman, Lewis Hoad, Ken Rosewall, Roy Emerson i Rod Laver.

Un canvi significatiu en la tècnica dels millors jugadors va ser l'any 1974 quan el bo i millor d'una jove generació representada per Jimmy Connors, Björn Borg i Chris Evert, que estaven en les primeres posicions, jugaven amb el revés a dues mans. La força del joc de Borg era la seva drete colpejada amb *topspin* i els cops molt precisos predominantment des del fons de la pista, juntament amb la seva rapidesa.

Després d'aquest període on predominava el joc de fons, darrerament, el joc més agressiu i a la xarxa es troba representat primer per un jugador com Mcenroe i després per Edberg, Becker, etc. En l'actualitat el tennis més complet que pugui obtenir resultats en totes

les superfícies està sent representat per jugadors com Sampras, Agassi, Stich, Bruguera, etc.

El Tennis a Espanya i a Catalunya

El tennis a Espanya

Els introductors del tennis a Espanya varen ser els anglesos. A Barcelona, es remunta a l'Exposició Universal de 1888, quan la colònia anglesa va introduir el joc. El club més antic és el Reial Club Tennis Barcelona, fundat l'any 1889, mentre que el San Sebastián Recreation Club i el Club Anglès de Madrid varen ser fundats l'any 1902.

És a l'any 1909 quan es funda la primera Associació de Lawn Tennis d'Espanya. L'any 1913 va passar a formar part de la International Lawn Tennis Federation i no va ser fins al 1935 quan va canviar el seu nom per l'actual Real Federación Española de Tenis. L'any 1969 i després de dues Challenge Round la Federació Espanyola no comptava amb més de 7.000 llicències. L'any següent eren 13.000 i dos anys després, el 1971, n'eren 20.000.

De la Real Federación Española de Tenis en depenen 18 federacions territorials.

El total de clubs federats va arribar a 900 l'any 1980. Aquest mateix any, la RFET va realitzar un balanç que va aportar les xifres de dos milions de practicants i 89.000 federats. Com a punt de referència, a Amèrica el practiquen més de 30 milions i la Federació Alemanya acull més de 600.000 afiliats l'any 1974 i l'any 1977, 800.000. El Trofeig Comte de Godó, a Barcelona, va ser el passaport mitjançant el qual Espanya va demanar l'ingrés en el món de l'elit tennística. Barcelona va ser aquella porta que el tennis espanyol

va obrir al món, sentint-se així integrat en el concert internacional a l'alçada dels millors. De la mateixa manera, Barcelona és l'any 1992 escenari del tennis olímpic.

Entre els jugadors nacionals que han destacat s'hi troben M. Santana, A. Gimeno, M. Orantes, i Higuera darrerament E. Sánchez, S. Bruguera, C. Costa, A. Berasategui, A. Corretja, etc. La victòria de Santana a Forest Hill fa que el joc del tennis, fins llavors poc conegut a Espanya, tingui una gran repercussió social i augmenti el nombre de practicants.

Abans, i en el tennis femení, Lili Álvarez ja va mostrar un gran talent i es va situar en l'elit mundial. Santana i més tard Manolo Orantes amb la consecució de Forest Hill va recordar els èxits del tennis espanyol.

Actualment els èxits de Emilio Sánchez Vicario, Sergi Casal, Jordi Arrese i darrerament els de Sergi Bruguera, amb la consecució de dos Roland Garros (1983, 1984) han retornat el tennis espanyol entre els millors del món.

Pel que fa al tennis femení els èxits encara han estat igual o més importants. Si Arantxa Sánchez Vicario assolí el Roland Garros (1989, 1994) i Conchita Martínez, Wimbledon (1994), també s'ha assolit la Copa Federació els anys 1991, 1993 i 1994 i darrerament la petita dels Sánchez Vicario se situava com la número 1 del món.

L'evolució del tennis espanyol té la seva culminació en els dos darrers anys. L'any 1991 va ser un any excepcional per al tennis juvenil espanyol. L'èxit assolit en la majoria de les competicions per equips i els bons resultats dels nostres jugadors en competicions individuals així ho demostren.

Els resultats que s'esmenten a continuació fan d'Espanya la segona potència a nivell internacional:

- 10 jugadors entre els 100 primers del rànquing.
- 2 jugadores entre les 10 primeres del rànquing internacional.
- L'any 1991 campions en totes les categories inferiors.
- 1 doble campió de Roland Garros (1993, 1994).
- 1 subcampió de Roland Garros (1994).
- 1 doble campiona de Roland Garros (1989, 1994).
- 1 campiona de Wimbledon (1994).
- 4 vegades campions de la Copa Federació (1991, 1993, 1994, 1995).
- 3 medalles en els Jocs Olímpics de Barcelona.

En aquest moment és un dels països amb major nombre de torneigs organitzats per any. Les dades pel que fa a campionats organitzats són les següents (1992):

- 5 ATP Challenger.
- 7 ITF Satellite Circuits:
- 5 ETA* -WTA de \$25.000
- 2 circuits ETA* -WTA

*European Tennis Association

El tennis a Catalunya

L'octubre de 1903 es va fundar l'Associació de Clubs, sota la denominació d'Associació de Lawn Tennis de Barcelona. Aquesta Associació es va convertir de 1913 a 1914 en l'Asociación de Lawn-Tennis de Catalunya. L'any 1939 va denominar-se Asociación Catalana de Tenis i l'any 1966 va canviar-se per Federació Catalana de Tenis.

El Tennis a Catalunya ha gaudit sempre de gran importància i en el marc del territori espanyol ha estat i és capdavanter amb nombroses iniciatives.

Tot això queda reflectit en l'oferta d'instal·lacions a les nostres comarques; les pistes de tennis ocupen el

18,2% de l'oferta total, i és Barcelona amb un 58,54% (3,2 EE x 10.000 hab.) qui en té el percentatge més elevat, seguit de Girona amb un 22,4% (11,6 EE x 10.000 hab.) i Tarragona amb un 12,55% (6,04 EE x 10.000 hab.) i Lleida amb un 6,39% (4,5 EE x 10.000 hab.).

Pel que fa al nombre de llicències, aquest és de 40.987 l'any 1993. Comparat amb altres esports direm que el futbol en té 79.019, la caça 60.000, el bàsquet 36.030 i el Judo 19.832.

Present i futur del tennis

Una pràctica esportiva tan difosa al nostre país, una presència espanyola tan destacada dins l'esport d'elit (es considera Espanya la segona potència a àmbit mundial) i uns resultats tan aclaparadors als Jocs Olímpics de Barcelona 92 fan del tennis un esport subjectiu d'estudi per tal de mantenir el seu nivell internacional i la seva pràctica recreativa.

L'any 1978, Schönborn ja exposava que el tennis havia d'evolucionar cap a un estudi més científic. Només cal donar una ullada a la majoria de revistes de tennis, on els articles formatius són pocs i habitualment estan dirigits als aspectes tècnics deixant de banda les altres disciplines.

Partint de la base que el campió del futur naixerà i es farà, cal que els entrenadors d'arreu del món es preparin per poder fer front a la formació del tennista des d'un enfocament pluridisciplinar.

Per a Groppe (1987), la investigació científica ha arribat al món del tennis, com ha succeït en altres esports. Sens dubte, l'evolució del tennis en els darrers anys anirà molt lligada als progressos que es produeixin en les

ciències esportives i a la seva correcta aplicació.

Actualment, els grans jugadors i jugadores no viatgen només amb el seu entrenador; sovint tenen un grup de professionals al seu voltant que els assessoren en les diferents àrees (preparació física, psicologia, medicina esportiva, etc.) i que programen acuradament l'activitat del jugador perquè obtingui un rendiment òptim.

Bibliografia

- CLERICI, G. (1988). *Libro Winston del Tenis, 500 años de Historia*. Barcelona: Ed. Grupo. Editorial G.T.S.
- CAGIGAL, J.M. (1981). *¡Oh Deporte! Anatomía de un gigante*. Valladolid: Ed. Miñón.
- COMITÉ OLÍMPICO ESPAÑOL (1993). *Tenis I*. Madrid: Comité Olímpico Español.
- COMITÉ OLÍMPICO ESPAÑOL (1993). *Tenis II*. Madrid: Comité Olímpico Español.
- DIEM, C. (1966). *Historia de los deportes*. Barcelona: Ed. esp. Luis de Caralt.

GARCIA FERRANDO, M. (1986). *Hábitos deportivos de los españoles (Sociología del comportamiento deportivo)*. Instituto de las Ciencias de la Educación Física y el Deporte. Ministerio de Cultura. Consejo Superior de Deportes. pp. 50-65.

PASCUAL, M.J. (1991). *Historia de las reglas del Tenis*. Madrid: Editorial Gymnos.

TOMMASI, R. (1983). *Storia del Tennis*. Milán: Longanesi i C. Milano.